

אגף איכות סביבה

כ"ה ניסן תשפ"א
07 אפריל 2021
סימוכין: 213151

פרוטוקול ועדת איכות הסביבה

מתאריך 9/3/2021

מפגש בזום

משתתפים: רוני פרידמן - יו"ר הועדה, משה שוהם - מנהל אגף שפ"ע, ליה וייסמן - מנהלת מח' איכות הסביבה, רוני קינדרמן - רכז קהילה וקיימות, דינה דגון, רונית גולן, בן פרץ, חיים לשם, רפי שליו, אריאל קרפינקא.

רוני: מודה לכל צוות האגף על עבודתם. מרגישים את השינוי בשטח. תודות גם למועצה שנרתמת ונענית לכל רעיון ובקשה של האגף.

כלי אצירה למחזור אריות

משה: לאחר עיכוב של שנה וחצי הצלחנו לקדם את הנושא. המכרז נשלח לתאגיד תמיר לצורך אישורו ולאחר שיוחזר עם הערותיהם הוא יועבר לעיון של היועץ המשפטי של המועצה וייצא לפרסום. מקווה שעד סוף הרבעון הראשון או תחילת הרבעון השני יוצבו כלי האצירה הכתומים בישוב.

איסור שימוש בכלים חד"פ בשטחים הציבוריים וביער

רוני: הרעיון מיושם במספר יישובים בארץ ואין ספק שיוכל לסייע לנו לשלוט על כמויות הזבל, שרוב תכולתו כלים חד"פ, שמסאירים בגנים וביער שוהם. השאלה אם התושבים יהיו מוכנים לשינוי מהותי כזה והאם ראוי לשלול זאת מתושבים שרגילים להשתמש בחד"פ בפיקניקים. בעבר נעשו בארץ שינויים קיצוניים שכן צלחו.

חיים: ברוב ואולי גם בכל גני הילדים בראשל"צ הוחלפו הכלים החד"פ ברב-פעמיים והכנסת מדיחי כלים לגניי.

רוני: הדבר נעשה גם בשוהם.

2

רוני: הכוונה לפנות לכלל הציבור בשוהם ולשלול ממנו שימוש בחד"פ. במועצה עצמה הוכנסו מדיחי כלים וכמעט כל העובדים עשו שינוי ועברו לכלים רב-פעמיים.

רוני: מציע שנתחיל את התהליך בפרסום בקשה לתושבים ומבקרים בשוהם שלא להשתמש בכלים חד"פ ורק מאוחר יותר נאכוף את הנושא באמצעות חוק עזר עירוני. גם אם הבקשה תתקבל ע"י מעט תושבים עשינו את הצעד הראשון לשינוי.

רונית : תומכת ברעיון של בקשה מהתושבים בתור התחלה. נועם יעקב חגג בת מצווה לבתו ע"י סט כלים רב-פעמיים שהושאלו אח"כ לכל מי שהיה מעוניין בהם. המועצה יכולה לרכוש מספר סטים כאלה ותושבים יוכלו להשאיל אותם תמורת סכום סמלי לצורך קיום אירועי משפחתיים.

רונן : מוסכם ע"י כולם שנפנה לתושבים בהמלצה ובבקשה שלא להשתמש בכלים חד"פ בשטחים הציבוריים וכרגע לא להעביר חוק עזר בנדון.

אריאל : האם ניתן לחוקק חוק עזר כזה והאם נוכל לאכוף אותו?

רונן : אנחנו יכולים להמליץ להעביר חוק עזר עירוני ורק לאחר שיאושר ע"י מועצת היישוב נוכל לאכוף זאת. יכולת האכיפה תלויה גם בתקציב להעסקתם של פקחים. חוק ללא יכולת אכיפה הוא חוק שאינו יעיל.

בן : גם לשימוש בכלים רב-פעמיים יש צד שלילי שצריכים להתחשב בו - צריכת מים ושימוש בחומרים לא ידידותיים לסביבה לצורך שטיפת הכלים. מציע לבקש מהתושבים להשתמש בכלים חד-פעמיים מתכלים שאינם עשויים מפלסטיק. חושב שהסברה ובקשה מהתושבים יעילה יותר מחוק שאוסר באופן גורף.

אריאל : חייבים לחזור ולבקש מהתושבים לקחת את הזבל שהם מייצרים ולהשליך בפח שבביתם ושלא ישאירו את השקיות בגינה הציבורית או ביער.

רונית : אולי באמצעות תחרות סלוגנים נוכל להעלות את המודעות לנושא.

3

שיתוף פעולה עם האיגוד הוטרנרי

ליה : תושבים פנו ושאלו אם האיגוד יכול לתת מענה לחתולים חולים או למצבי חירום, האם יש באיגוד חדר ניתוח והאם יש מענה למקרים דחופים שמתרחשים לאחר השעה 18:00. התקיימו שיחות משותפות עם ד"ר רפלוביץ מנכ"ל האיגוד ועם נציג התושבים ובעקבות השיחות שיתוף הפעולה התהדק, ישנה

התקשרות ישירה בין התושבים לאיגוד. בצענו מס' לכידות מיוחדות של חתולים שנוקו לטיפול שונים, בשעות הערב המאוחרות, כגון: טיפולי שיניים, עיקור וסירוס חתולים בעיתיים וחתולים שחלו.

משה : הנושא הועלה בעקבות טענת תושבים אכפתיים שהמועצה אינה עושה מספיק בנושא חתולי הרחוב. המועצה דאגה לכך שנקבל מהאיגוד את השירות שמגיע לה ושהאיגוד היה מחויב לו. כרגע התושבים מאוד מרוצים.

חורשת עץ נולד

ליה : במסגרת המסורת החדשה תושבים נטעו חורשה של עצים ארצישראליים לכבוד תינוקות שנולדו בשוהם בשנת 2020. הנטיעות בוצעו משני צידי השביל המזרחי והתקיימו בהתאם להנחיות הקורונה.

ספרייה קהילתית בגן החבל

ליה : מיזם יפה שנעשה בעקבות יוזמה של תושבים. הוקמה ספרייה קהילתית בעזרתה של אמנית תושבת שוהם. תושבים, מבוגרים וילדים, יוכלו להשאיל לביתם את הספרים או לקרוא אותם בגן החבל עצמו. תחזוקת הספרייה תעשה בעזרת שיתוף פעולה של תושבים ותלמידים מתנדבים. זאת ההזדמנות להודות ליערית כליפה על היוזמה ושיתוף מתנדבים צעירים.

סיירת ירוקה

רונן : התקיים מפגש ראשון של מתנדבי הסיירת ומתוכננים שני מפגשי הדרכה למתנדבים שאחריהם הסיירת תתחיל לפעול. גאוה גדולה ליישוב שיש בו תושבים מתנדבים אכפתיים. מקווה שבישיבה הבאה נוכל לספר על פעילות הסיירת.

המחצבה במתחם מטווח אימפריאל

רונן : ע"מ להכיר לתושבי שוהם את האזור וההיסטוריה של המקום בו הם מתגוררים הופק סרטון, בשיתוף פעולה של נאמני יער קהילתי שוהם וחמש, על הטבע וההיסטוריה של המחצבה שהייתה פעילה בשנות השלושים והארבעים בקצה הדרום מערבי של יער שוהם, במתחם ששימש עד לפני מספר שנים כמטווח אימפריאל. בעקבות הסרטון טיילו במחצבה מאות תושבים שלא הכירו את המקום. למרות שהמחצבה טרם ערוכה לקליטת מבקרים הגיעו תושבים רבים כדי ליהנות מהפריחה היפה. נאמני היער הדריכו סיורים מיוחדים למחצבה וסיפרו על ההיסטוריה של המקום.

4

באתר השליכו לאחרונה פסולת בניין והתקיימו בו מסיבות לא חוקיות שלאחריהן הושארה שם פסולת רבה. בימים הקרובים נכניס למקום כלי עבודה שיפנו את פסולת הבניין וגם נאסוף את כל הזבל שהושאר לאחר המסיבות.

בטרם יבוצעו עבודות הפיתוח באתר, רצינו מאוד לעשות במקום מבצע קהילתי-חינוכי להעתקה ידנית של גיאופיטים הצומחים במקום. דבר כזה מחייב את אישור הרט"ג אבל הם דורשים מאיתנו דברים שכרגע אין לנו מענה עבורם ועד שנוכל לספק להם את המסמכים הנדרשים כבר לא תהיה פריחה ולא

נוכל לראות את המיקומים הספציפיים של הגיאופיטים ולהוציא אותם מהאדמה. נאלץ לנסות ולהציל את פקעות פרחי הבר בשיטת "טופ-סויל" המבוצעת על ידי כלים מכניים המסירים כ-40 ס"מ משכבת הקרקע העליונה, יחד עם הפקעות שבתוכה, ומפזרים אותה בשטח בתקווה שהצמחים ייקלטו ויפרחו בעתיד.

משה : סיכמנו עם עופר הוכברג, מומחה להעתקת גיאופיטים, לעשות את המבצע אבל לא ניתן לעשות העתקת גיאופיטים ללא אישור הרט"ג והם מערימים קשיים בירוקרטיים ודורשים תכניות פיתוח מפורטות שעדיין לא קיימות, כך שלצערי לא נוכל לבצע זאת עוד השנה.

רונן : ניתן אולי לאסוף את זרעי הפרחים מעמודי הפריחה שלהם ולהפיץ אותם בעונה המתאימה.

רונן : באזור המטווח מתוכנן לקום מרכז מבקרים שישמש מרכז יציאה לטיולים רגליים או לטיולי אופניים, מסעדה או בית קפה, אמפי שישמש לאירועים וישוביים ואזורים עם שולחנות פיקניק לטובת המבקרים. יוקם חניון מסודר להולכי שביל ישראל שעובר ממש בסמוך למקום ובו יוכלו ההולכים ללון בלילה במחסה ובמיוחד לכך, להשתמש בשירותים ובמקלחות שיוקמו במקום, לרכוש צידה לדרך, להטעין טלפונים ועוד.

סיורים מודרכים ביער קהילתי שוהם

רוני : מיד לאחר שהוסר הסגר נערכו ביער סיורים מודרכים ע"י נאמני היער, בהתאם למגבלות הקורונה. הוספנו סיורים נוספים בימי שישי ושבת וכפי שכבר אמרתי הדרכנו סיורים מיוחדים לאזור המחצבה. לשמחתנו רוב הסיורים היו מלאים.

ניטור והדברת מזיקים

משה : עד היום עבדה המועצה עם מנטר שגם עשה את ההדברה בשטחי המועצה וזה בניגוד להמלצות המשרד להגנת הסביבה שמנחה להפריד בין עבודת המנטר לעבודת המדביר. המועצה פיצלה את התפקידים – כרגע אנו מעסיקים מנטר שגם מבצע את ההדברה אבל פרסמנו מכרז להעסקת מדביר

5

ובקרוב יבחר מדביר חדש למועצה. תפקידו של המנטר יהיה גם להנחות את המדביר לצמצם ככל הניתן ביצוע הדברות בשטחים הציבוריים.

שלט טבע עירוני

רוני : פנינו לתושבים ע"מ לקבל מהם צילומים יפים של טבע עירוני בגן החבל. בעזרת צילומים אלה, בתוספת תמונות שאני צילמתי נכין שלט שיוצב בקרוב בנקודת התצפית של הגן ובו יוסבר על בע"ח וצמחי בר שניתן לראות בגן ובסביבתו.

אשפה וגזם

משה : לאחרונה הסתיים מכרז של קבלני פינוי אשפה ופורסם באיחור מכרז נוסף שאף חברה לא זכתה בו ונאלצנו לשכור קבלן זמני לחצי שנה. הדבר יוצר בעיות רבות. קבלן פינוי האשפה החדש יחל בעוד חצי שנה וקבלן פינוי הגזם החדש יחל ב-5 במאי. בימים הקרובים יפורסם מכרז לפינוי פחים טמונים.

ניקוי רחובות

משה : מתבצע ניסיון שינוי בתכנית העבודה. עד היום כל רחוב נוקה פעמיים בשבוע ובעקבות השינוי ינוקה כל רחוב שלוש פעמים בשבוע, מקווה שתוך חודש ניתן יהיה לראות את תוצאות השינוי בשטח. גם בשבילי ההליכה המערבי והמזרחי מבוצע ניקיון יום-יומי.

מתקני שעשועים וספורט

משה : חנכנו מתקן כושר חדש בגן העמק. התקנים למתקני שעשועים והכושר מאוד מחמירים ואנו נאלצים להסיר מתקנים ישנים ובמקומם חלק מהם יוצבו מתקנים חדשים. בקרוב יבוצע סקר היכן ניתן לוותר על מתקנים, היכן צריך לשפר והיכן להציב חדשים, בהתאם לצרכי התושבים.

אריאל : צריך לעדכן את השלטים שעליהם כתובים התאריכים בהם עברו המתקנים בדיקה.

משה : יבוצע.

מסתורי אשפה דקורטיביים

משה : בכניסה למובל המים שמוליך מהשביל המזרחי ליער, התושבים משליכים פסולת רבה כשהם חוזרים מהיער ליישוב. בצענו התקשרות עם חברה שמייצרת מסתורי אשפה דקורטיביים כך שלא רואים את הפת. אחד מהם הוצב בגן החבל ואנו אמורים להציב מסתורים נוספים גם ביציאה ממובל המים ובגינת כרמים.

צואת כלבים

משה : מאוד קשה להשתלט על התופעה. אנו בודקים אפשרות לרכישה או לשכור רכב חשמלי עם גרניק עליו שייתן לנו פתרונות במקומות שרכבי הטיאט לא יכולים להגיע אליהם. הרכב החדש ישאב לכלוך, עלים וגם צואת כלבים. יחד עם זאת הסיירת הירוקה חשובה מאוד שתסייע לנו באיתור ודיווח על מקומות מלוכלכים בצואת כלבים, ובהסברה על מנת למגר את התופעה.

הפיכת פסולת לאנרגיה

חיים : המדינה הכריזה על תמ"א 10/ב/11/ד שעוסקת בהפיכת אשפה לאנרגיה. גופים מוניציפאליים רבים מתעניינים בנושא ויש הרבה חברות פרטיות שעוסקות בייעוץ והקמת מתקנים כאלה. ערכתי בדיקה מול אחד האנשים שמוביל את זה בארץ והתברר שאם שוהם וחבל מודיעין, אזורי התעשייה והתעסוקה שלהם, יקימו יחד מתקן כזה, הוא יוכל לספק את כל תצרוכת החשמל הנדרשת להם וגם נוכל למכור עודפי חשמל לחברת החשמל. מדובר בהקצאת של שטח בגודל של 30-5 דונם. מדובר במתקן סגור שממיר פסולת רטובה לגז ואת שאר החומרים הופכים דשן לחקלאות. מתקנים כאלה לא מייצרים רעש, ריח או זיהום אוויר. הפיכת פסולת לאנרגיה זה א-ב של קיימות לדעתי חובה עלינו, כוועדת איכות הסביבה, לצאת בקריאה לבדוק את הנושא.

משה : אשמח מאוד להיפגש עם חיים ועם האדם המתמחה בנושא.

יוני : אשמח להגיע לפגישה הזאת. נכון שרעיונות חדשניים כאלה יגיעו לוועדה לעזרה בקידום.

מתקן לריסוק גזם

משה : ברצוני לעדכן שגזבר המועצה ביקש שנבדוק הקמת מתקן לריסוק גזם כי הוא חושב שזה מאוד כלכלי ליישוב. שכרנו יועץ חיצוני שמכין תכנית מפורטת כולל תכנית כלכלית. מקווה שזה יוכל להתחבר לרעיון שחיים העלה.

שיווק אגף שפ"ע

יוני : מציעה לפרסם ולשווק את אגף שפ"ע פעם בחודש, פרסום מספר פניות שנפתחו במוקד וטיפולם לשביעות רצון התושבים.

יוני : מודה לכולם על השתתפותכם. נשמח לשמוע רעיונות חדשים בתחום איכות הסביבה והקיימות.

העתק: משתתפים

איתן פטיגרו – ראש המועצה

יוסי בן חיים – מנכ"ל המועצה

משתתפים

אתר המועצה